

LOKALHISTORIA I ÖREBRO LÄN

FORTSÄTTNINGSKURS

Tid: 18.00 – ca 20.15 Höstterminen 2011 och vårterminen 2012

Plats: ArkivCentrum Örebro län, Nikolaigatan 3, Örebro tel. 019 - 611 29 00

Kursledare: Yvonne Bergman tel. arb. 019 – 777 1951

Sören Klingnéus tel. 019-224178; 070 – 612 34 72

E-post: yvonne.bergman@arkivcentrum.se, soeren.klingneus@oru.se

Höstterminen 2011

- 5/9 Registrering, introduktion. Vi låter källorna berätta**
Föreläsare: Yvonne Bergman, ArkivCentrum Örebro län och Sören Klingnéus
- 19/9 Från stora smällen till Mosjömadonnan – Örebro läns utveckling från tidernas begynnelse till medeltiden**
Föreläsare: Carl-Anders Lindstén
Rekommenderad bredvidläsning: *Carl-Anders Lindstén: Från stora smällen till Mosjömadonnan*
- 3/10 Runornas budskap – Närkes runstenar från skilda tider**
Föreläsare: Per-Axel Wiktorsson
Rekommenderad bredvidläsning: a) *Per-Axel Wiktorsson: Sägner och myter om runstenar i Närke s 7- 32. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 4*
b) *Sven B.F. Jansson: Närkes runinskrifter. Sveriges runinskrifter 14:1.*
- 17/10 Stadsgrundning och vapenindustri**
Föreläsare: Sören Klingnéus
Rekommenderad bredvidläsning: a) *Gustaf Jonasson: Stadsgrundning och bergshantering – Järle, Askersund, Nora och Lindesberg. Från bergslag och bondebygd 1993;* b) *Sören Klingnéus uppsatser i Närkes militärhistoria del I och II.*
- 31/10 Kyrka och religion i medeltidens Närke**
Föreläsare: Louise Berglund, Örebro Universitet
Rekommenderad bredvidläsning: *Ann-Sofie Schotte-Lindsten: Medeltida mariabilder från kyrkor i Närke*
- 14/11 Bergsbruk i omvandling – från bergslag till aktiebolag**
Föreläsare: Bob Engelbertsson, Sala
Rekommenderad bredvidläsning: a) *Artur Attman: Svenskt järn och stål 1800-1914,* b) *Fram träder Bergslagen. Nytt ljus över gammal region. Mälardalens Högskola 2009.*

- 28/11** **Glimtar från länets idrottshistoria**
Föreläsare: Christer Blohm
- 12/12** **Från kurort till lasarett**
Föreläsare: Anna-Karin Frih, Örebro Universitet
Den offentliga revolutionen – exemplet sjukvårdens arbetskraft
Föreläsare: Sture Isaksson
Rekommenderad bredvidläsning: *Bo Gustafsson: Den tysta revolutionen. Det lokala välfärdssamhällets framväxt. Exemplet Örebro 1945-1982 s. 202-228*

Vårterminen 2012

- 9/1** **Skor, kex och stål – om industrialiseringen i Örebro län**
Föreläsare: Thord Strömberg
Rekommenderad bredvidläsning: *a) Från masugnar till mobiltelefoner – industrihistoria i Örebro län. Från bergslag och bondebygd 2004-2005; b) Berit Forsberg: Från idyll till kokande häkkittel. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 5, s. 30-40.*
- 23/1** **Dräkter och föremål från länet**
Föreläsare: Mia Uddén, Örebro läns museum
OBS! Lokal: Länsarvet, Grenadjärstaden
- 6/2** **Kartorna i den lokalhistoriska forskningen**
Föreläsare: Bo Bergström, Lantmäteriet
Rekommenderad bredvidläsning: *Sören Klingnéus: En förbisedd länsbeskrivning från 1762. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 3, s. 5-9; b) Adolph Mörner: Kort oeconomisk beskrifning öfwer Nerike. Edsbergs härad. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 3, s. 10-37.*
- 20/2** **Från torr och kall vår till vintrig vattenkänsla – länets författare genom tiderna**
Föreläsare: Sten Wistrand, Örebro universitet
- 5/3** **Mediernas utveckling från Örebro tidning till Tvärsnytt**
Föreläsare: Gunnela Björk, Örebro universitet
Rekommenderad bredvidläsning: *Brigitte Mral: En liten entusiastisk skara jämstarka ynglingar. Gruppen kring Örebro-kuriren 1905. Kap 7 i Arbetarna tar ordet. Red. Olle Josephsson*

- 19/3 Stadsplaner och byggnader i Örebro**
 Föreläsare: Eva Fransson, Örebro kommun
 Rekommenderad bredvidläsning: a) *Folke Fredlund: Rådhusen i Örebro. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 5, s. 41-54*; *Karin Jirénus: Egen härd – guld värd! Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 5, s. 62-74*; *Lennart Hedberg: Örebro slott och murstenen från Hällabrottet. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 8, s. 7-19*; *Mia Geijer: Borggårdsfejden på Örebro hus. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 8, s. 20-34.*
- 2/4 Örebro med omnejd under krigsåren. Beredskap och ransoneringar**
 Föreläsare: Leif Sanner
 Rekommenderad bredvidläsning: *Örebro 1945. Om livet i skuggan av andra världskriget*; *Leif Sanner: Kristid och ransonering i Örebro län under andra världskriget. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 10, s. 135-163.*
- 16/4 Populärkulturen i länet**
 Föreläsare: Bo Fransson, ArkivCentrum Örebro län
 Rekommenderad bredvidläsning: *Bo E I Fransson: Ulla Billquist, beredskapsårens sångmö och stenkakornas okrönte drottning. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 9, s. 131-137.*
- 28/4 OBS! Exkursion. En bussresa söder om Hjälmarén där vi främst lär oss om runstenar, men även om källare, militaria, ortnamn och Engelbrekt. lördag Guider: Per-Axel Wiktorsson och Sören Klingnéus.**
- 8/5 Uppsatsredovisning och kursavslutning. OBS tisdag!**

Kursen ges i samarbete med Lokalhistoriska Sällskapet i Örebro län, ArkivCentrum Örebro län samt Folkuniversitetet

Litteraturlista

Rekommenderad litteratur

- Arbetarna tar ordet – språk och kommunikation i tidig arbetarrörelse. Red. Olle Josephsson. Artur Attman: Svenskt järn och stål 1800-1914. Stockholm 1986.
- Fram träder Bergslagen. Nytt ljus över gammal region. Red. Maths Isacson m.fl. Mälardalens Högskola 2009.
- Från bergslag och bondebygd 1993.
- Från bergslag och bondebygd 2004-2005. Från masugnar till mobiltelefoner – industrihistoria i Örebro län.
- Gustafsson, Bo: Den tysta revolutionen. Det lokala välfärdssamhällets framväxt. Exemplet Örebro 1945-1982. Stockholm 1988.
- Jansson, Sven B.F.: Sveriges runinskrifter 14:1. Stockholm 1975.
- Lindstén, Carl-Anders: Från stora smällen till Mosjömadonnan. Örebro 2001.
- Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 3-5, 8-10.
- Schotte-Lindsten, Ann-Sofie: Medeltida mariabilder från kyrkor i Närke Örebro 1945. Om livet i skuggan av andra världskriget